

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Πάνος Τότσικας, Πολεοδόμος – Περιβαλλοντολόγος

http://agroselliniko.blogspot.gr/p/blog-page_7563.html

Αυτοδιαχειριζόμενοι Αγροί στον αστικό χώρο

Στις σημερινές δύσκολες συνθήκες και στα ακόμη δυσκολότερα χρόνια που έρχονται, πρέπει να ληφθούν πρωτοβουλίες στον αστικό χώρο που να απαντούν στις ανάγκες στέγασης, περίθαλψης, διατροφής κάποιων πληθυσμιακών ομάδων που αντιμετωπίζουν ακόμη και προβλήματα επιβίωσης, αλλά και στις ανάγκες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, κοινωνικοποίησης και αυτοδιαχείρισης που προκύπτουν για ολόκληρη την κοινωνία. Από την άλλη, η θεσμική πολιτική γραμμή κινείται στην αντίθετη κατεύθυνση, βάλλοντας συνεχώς εναντίον των πολιτών σε όλα τα επίπεδα. Γι' αυτό το λόγο, επιβάλλεται η κινητοποίηση των πολιτών που είτε θα πιέσουν την πολιτική εξουσία να πράξει τα δέοντα είτε θα αναλάβουν οι ίδιοι την εκπλήρωση των επιθυμιών και την ικανοποίηση των αναγκών τους.

Στον αστικό χώρο καθίσταται πλέον επιτακτική η ανάγκη επαναπροσδιορισμού των πολιτών σε σχέση με τη φύση, την ανάπτυξη αλλά και την πρωταρχική τους ανάγκη για επιβίωση. Σε αυτό το πλαίσιο, η δημιουργία «αστικών αγρών», μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ενίσχυσης του αστικού πρασίνου που δεν θα προορίζεται μόνο για καλλωπισμό αλλά θα συναντά ταυτόχρονα τις καθημερινές ανάγκες των πολιτών, αναδύεται ως ουσιαστική απαίτηση για μια «από τα κάτω» πρωτοβουλία.

Η περίπτωση του Δήμου Ελληνικού – Αργυρούπολης

Ο νέος Δήμος Ελληνικού – Αργυρούπολης εκτείνεται πλέον από την παραλία του Σαρωνικού έως τον ορεινό όγκο του Υμηττού. Αποτελεί κυρίως περιοχή κατοικίας και μέσα στα όρια του περιλαμβάνονται αδόμητες σήμερα εκτάσεις, κυρίως στον χώρο του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού, ο οποίος αποτελούσε καλλιεργούμενη έκταση πριν γίνει το διεθνές αεροδρόμιο της Αθήνας το 1938 αλλά και η βάση του ΝΑΤΟ λίγο αργότερα. Όταν αποφασίστηκε η μεταφορά του αεροδρομίου στα Σπάτα, μια ως τότε πλούσια σε καλλιέργειες και αμπέλια περιοχή της Αττικής, η τότε κυβέρνηση (και όλες έκτοτε) υποσχέθηκε τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου στο Ελληνικό.

Σήμερα, η ίδια κυβέρνηση σχεδιάζει την «αξιοποίηση» του πρώην αεροδρομίου με την παραχώρηση εκτεταμένων εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένης και της παραλιακής ζώνης του Αγίου Κοσμά σε ιδιώτες, για τη δημιουργία τουριστικών και εμπορικών εγκαταστάσεων και άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Το ζήτημα αποκτά καιρία πολιτική σημασία μιας και παρόμοιες προσπάθειες σχεδιάζονται από την παρούσα κυβέρνηση σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, τόσο σε αστικούς χώρους όσο και στην υπανάπτυκτη ύπαιθρο, με σκοπό την ιδιωτικοποίηση και ανεξέλεγκτη οικοδόμηση κάθε ελεύθερου χώρου υπό το πρόσχημα της «ανάπτυξης» και της «οικονομικής κρίσης».

Μάλιστα, αυτές οι προσπάθειες έχουν πάρει και επίσημη/νομοθετική μορφή, μέσω του περίφημου νόμου “FastTrack” που παρακάμπει κάθε αρμόδια αρχή και αφήνει τις αποφάσεις για την ιδιωτικοποίηση της ελληνικής περιουσίας απλά σε έναν υπουργό. Όμως, η ανάπτυξη της χώρας δεν μπορεί να γίνει ερήμην των πολιτών της, ούτε ερήμην των επιστημονικών φορέων. Είναι χαρακτηριστικό ότι η μελέτη του Εργαστηρίου αστικού περιβάλλοντος του ΕΜΠ για τη διαχείριση του Ελληνικού παρακάμπτεται: μια μελέτη που προτείνει να μετατραπεί ο αδόμητος χώρος του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού σε Μητροπολιτικό Πάρκο υψηλού πράσινου.

Γι αυτούς, και άλλους λόγους, και ύστερα από μια πρώτη κινηματική διαβούλευση και συνάντηση που προηγήθηκε προσφάτως με επιστήμονες, πολίτες και φορείς, κρίθηκε αναγκαία η οργάνωση μιας νέας ευρείας συνάντησης, με στόχο την συγκρότηση μιας συλλογικότητας πολιτών, η οποία θα διερευνήσει όλες τις προϋποθέσεις για την άμεση δημιουργία και λειτουργία ενός αυτοδιαχειριζόμενου αγρού από τους πολίτες για τους πολίτες στο πρώην αεροδρόμιο Ελληνικού, στα πλαίσια ενός Μητροπολιτικού Πάρκου υψηλού πράσινου που διεκδικείται από τον Δήμο, τοπικούς φορείς και κατοίκους της περιοχής. Στη συνάντηση αυτή θα τεθούν, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω ζητήματα:

1) Η defacto δημιουργία του πάρκου υψηλού πρασίνου, που ήδη διεκδικείται από τους πολίτες και τους Δήμους. Η διεκδίκηση του χώρου δυναμικά με τρόπο άμεσο, με σεβασμό στις προσπάθειες Δήμων, φορέων και θεσμών όπου αυτοί είναι αλληλέγγυοι, με την απαραίτητη όμως αυτονομία που θα απαλλάξει την κινηματική διαδικασία από την αγκύλωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και θα προασπίσει στην πράξη τους ΟΤΑ από τα εμπόδια που θα τους προβάλλουν οι κεντρικοί πολιτικοί μηχανισμοί.

2) Η αξιοποίηση του χώρου για βιοποριστικούς σκοπούς:

α) να μελετηθούν οι προϋποθέσεις δημιουργίας «αστικού αγρού» σε επιλεγμένο χώρο ή, αν οι μετρήσεις το κρίνουν ακατάλληλο, υπό μορφή θερμοκηπίων στα «τρόλ» που υπάρχουν. Η δημιουργία «αστικών αγρών», αποτελεί, σε πολλές χώρες του κόσμου, μια πραγματικότητα ήδη.

β) να γίνουν δενδροκομικές καλλιέργειες για την εξασφάλιση καρπών που δεν επηρεάζονται από τη ρύπανση αλλά και συμβάλλουν στην «απορρύπανση» της περιοχής: εσπεριδοειδή, ελιές, αμπέλια, αμυγδαλιές, κορομηλιές, βερυκοκιές, κουκουναριές, ροδιές...

3) Η αξιοποίηση του χώρου για εκπαιδευτικούς σκοπούς: ενσωμάτωση της βιωματικής εμπειρίας στην περιβαλλοντική εκπαίδευση των παιδιών μέσω της συμμετοχής τους στην καλλιέργεια και φροντίδα των αστικών αγρών και των δέντρων, αλλά και μέσω κατασκηνώσεων με τις οποίες θα ξαναέρχονται κοντά στη φύση.

4) Η οργάνωση ανακύκλωσης μέσα από την εναλλακτική χρήση του χώρου – κομποστοποίηση, βιολογική καλλιέργεια, εξοικονόμηση ενέργειας, κλπ. Το όλο εγχείρημα θα βασίζεται στην οικολογική γεωργία ώστε να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον.

5) Η κοινωνικοποίηση των δημόσιων χώρων, που αποτελεί μεγάλο και επιθυμητό ζητούμενο για να μπορέσουν πραγματικά να λειτουργούν ως τέτοιοι.

6) Την ταυτόχρονη συνεργασία με ΟΤΑ και επιστημονικούς φορείς σε όλα τα ζητήματα, ειδικά στις μελέτες που θα πρέπει να διενεργηθούν, αλλά και με ομάδες στο εξωτερικό όπου τα σχετικά εγχειρήματα είναι διαδεδομένα.

7) Να εξεταστεί το ενδεχόμενο διεκδίκησης όλου του χώρου του Ελληνικού και όχι μόνο των αδόμητων χώρων. Από το σύνολο των 6.264 στρεμμάτων, μόνο τα 1.700 περίπου στρέμματα χαρακτηρίζονται αδόμητα και άμεσα διαθέσιμα για χρήση πράσινου. Τα υπόλοιπα, είναι ήδη δεσμευμένα από διάφορες χρήσεις: όλος ο εδαφικός χώρος του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού ανήκει ιδιοκτησιακά στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε, η οποία έχει παραχωρήσει τη χρήση κάποιων επιμέρους τμημάτων του χώρου σε άλλους φορείς του Δημοσίου και ετοιμάζεται να παραχωρήσει σε ιδιώτες κάποια άλλα, κάτι το οποίο οι πραγματικοί ιδιοκτήτες της περιουσίας αυτής, οι Έλληνες πολίτες, μπορούν να αποτρέψουν.

Καλούμε κάθε ενδιαφερόμενο να συνεισφέρει συνολικά σε αυτή την προσπάθεια

Θεωρούμε τη διεκδίκηση του Ελληνικού ζωτικής σημασίας από πολιτική άποψη καθώς η δρομολογούμενη εκχώρησή του για τουριστική και εμπορική αξιοποίηση σε ιδιώτες αποτελεί την πρώτη τέτοιας κλίμακας προσπάθεια της κυβέρνησης να εφαρμόσει τις διαδικασίες "FastTrack" για το γρήγορο (ξε)πούλημα όλης της χώρας και εν πολλοίς θα αποτελέσει μια πρόγευση για τη συνέχεια. Αυτή την πρόβα-τζενεράλε πρέπει να τους τη χαλάσουμε. Πρόκειται για ένα ζήτημα που δεν αφορά τους δημότες του Ελληνικού αλλά όλους μας. Ταυτόχρονα, η δράση αυτή πρέπει να επεκταθεί και σε άλλα σημεία, εντός ή εκτός Αττικής. Ιδέες για δημιουργία «αστικών αγρών», για παράδειγμα, μπορούν να προωθηθούν και σε άλλες περιοχές, ενώ παράλληλα διεκδικήσεις δημοσίων εκτάσεων προς συλλογική εκμετάλλευση και αξιοποίηση θα πρέπει να ενισχυθούν και στην ελληνική επαρχία, προς την οποία άλλωστε θα πρέπει να κατευθυνθεί η επιθυμούμενη αποκέντρωση. Συνεπώς, αυτή είναι μια συνολική πρόταση, με αφετηρία το Ελληνικό, που μπορεί να εξεταστεί και να υλοποιηθεί σε όλη την Ελλάδα.

Για αυτούς τους λόγους, απευθύνουμε κάλεσμα συμμετοχής και συνδιαμόρφωσης σε όλους τους πολίτες αλλά και φορείς, στην προγραμματισμένη συνάντηση που θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 17 Ιανουαρίου στις 7.30 μμ στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ελληνικού (πρώην Αμερικάνικη βάση- Λ. Βουλιαγμένης προς Γλυφάδα, δεξιά πριν τον υδατόπυργο, 150 μ αριστερά).

Ελληνικό - Αυτοδιαχειριζόμενος Αστικός Αγρός

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator
Τετάρτη, 24 Οκτώβριος 2012 00:50

Πρωτοβουλία Πολιτών για έναν αυτοδιαχειριζόμενο αγρό στο Ελληνικό

Τηλ.Επικοινωνίας: 210 9954362, 6977 990887, 6974 644383